

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Adalet Bakanı Sn. Abdulhamit GÜL tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99.maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

2002 yılında yayımlanan 2002/4100 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca, ibadethanelerin elektrik parası ödemekten muaf tutulacağı yönünde bir karar alınmış, cemevleri ise bu kararın dışında bırakılmıştır. Bu kararı onaylarcasına, 2012 yılında Yargıtay 7.Hukuk Dairesi cemevlerinin ibadethane olmadığı yönünde karar vermiştir.

İç hukuk yollarının tükenmesi üzerine konu 7 Mayıs ve 31 Ağustos 2010 tarihlerinde (32093/10 ve 62649/10 başvuru numaralı dosyalar ile) AİHM'e taşınmıştır. AİHM'in bu başvurulara 2014 ve 2016 tarihlerinde verdiği cevap ise cemevinin ibadethane olduğu yönündeydi.

AİHM kararı paralelinde, 2015 yılında, BEDAŞ tarafından elektrik faturalarının ödenmediği gerekçesiyle Cem Vakfı aleyhine başlatılan icra süreci Yargıtay 3.Hukuk Dairesi tarafından bozulmuştur. 29 Kasım 2018 tarihinde, 2018/3515 esas no ve 2018/10602 karar no'lu dosya ile birlikte, yine Yargıtay 3.Hukuk Dairesi tarafından alınan karar ise cemevinin ibadethane olduğu ve devletin diğer ibadethanelere - cami, mescit, kilise ve sinagog – sağladığı imkanların cemevlerine de sağlanması gerektiği yönündeydi.

Tüm bunlara rağmen, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Derneği Diyarbakır Cemevi'nin elektrikleri Ekim 2018'te, aşure etkinliği sırasında, DEDAŞ tarafından kesilmiş ve borcun ödenmesi gerektiği yönünde cemevi yönetimine bildirimde bulunulmuştur.

Cemevi yönetimi tarafından DEDAŞ Diyarbakır İl Müdürlüğü'ne yapılan başvuruda Yargıtay kararlarına atıf yapılmış ve cemevinin sahip olduğu ibadethane statüsünden ötürü elektrik sarfiyat bedelinden muaf tutulduğu belirtilmiştir.

DEDAŞ tarafından başvuruya cevaben yazılan yazıda cemevlerinin elektrik sarfiyat bedelinin Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından karşılanacağını ve bu sebeple de Diyarbakır Bağlar İlçesi Müftülüğü'ne konuya ilişkin yazılı olarak müracaatta bulunulması gerektiği işaret edilmiştir. Sözleşme iptal tarihinden bugüne kadar tahakkuk eden elektrik tüketim ücretinin ilgili müftülük tarafından ödendiği takdirde cemevinin elektrik hizmetinden yeniden faydalanacağı belirtilmiştir.

Cemevi yönetimi, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ve/veya Bağlar İlçesi Müftülüğü'nün adres gösterilmesinin Yargıtay 3.Hukuk Dairesi'nin almış olduğu karara ayak diremek olduğunu ve böylece cemevlerinin statüsünün muğlak bırakılmaya çalışıldığını ifade etmektedir.

Bu örnekten de görüleceği üzere, AİHM'in ve Yargıtay 3.Hukuk Dairesi'nin aldığı kararlara koşut düzenlemelerin İç Hukuk'ta acilen yapılması gerekmektedir. Aksi takdirde Diyanet İşleri Başkanlığı ve bağlı bulunan kurumlar adres gösterilerek sorun çözümsüz kalmaya devam edecektir. Aynı zamanda, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın konuya ilişkin muhatap olarak addedilmesi, başkanlığın – Aleviliğin özgünlüğü göz ardı edilerek – Alevilik ve Aleviler üzerinde belirleyici, karar verici bir mekanizma olarak varlık göstermesine yol açacaktır. Böyle olduğu ölçüde ise hangi ibadethanelerin cemevi olmaya "layık görüldüğü" ve hangi imkanlardan, ne ölçüde yararlanılacağı Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından belirlenecektir.

Bu bağlamda,

- 1) Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Diyarbakır Cemevi'nde hala sürmekte olan elektrik kesintisinin hızlıca sona erdirilmesi adına bakanlığınızca bir girişimde bulunulacak mıdır?
- 2) Yargıtay ve AİHM kararları doğrultusunda İç Hukuk'ta – Aleviliğin özgünlüğü gözetilerek – cemevleri giderlerinin karşılanması yönünde gerekli düzenlemelerin yapılması süreci ne zaman başlatılacaktır?